

foreslået til sidst, så derfor vil jeg godt stille tre helt konkrete spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører.

Det første spørgsmål er: Mener den socialdemokratiske ordfører, at den foreslåede dagsorden udtrykker en skærpelse af den danske holdning over for Tyrkiet? Vi har jo hørt fra alle, der udtaler sig om dette emne, og den socialdemokratiske ordfører sagde det selv: Menneskerettighederne er blevet forværret i Tyrkiet det sidste år. Ergo er der behov for en skærpet kurs. Derfor spørger jeg: Udtrykker den dagsorden, vi ser her, en skærpelse af den danske kurs over for Tyrkiet?

Det andet spørgsmål. Der bliver snakket forhandlingsløsning, fredelig løsning. Fint, det synes vi er godt. Jeg vil godt spørge den socialdemokratiske ordfører: Indebærer det også forhandling med PKK? Eller hvem er det, man vil forhandle med, hvis man ønsker en fredelig løsning? Det er det andet spørgsmål.

Og det tredje spørgsmål er til dagsordenens formuleringer om, at Tyrkiet skal fastholdes som partner i det europæisk-atlantiske samarbejde. Det får mig til lidt retorisk at stille spørgsmålet: Hvor mange torterede børn går der på et NATO-medlemskab? Eller sagt på en anden måde: Er der slet ikke nogen grænser for, hvad Tyrkiet kan tillade sig at gøre, uden at man fra Socialdemokratiets side siger, at det så også må få konsekvenser for deres medlemskab af forskellige europæiske, europæisk-atlantiske institutioner?

(Kort bemærkning).

Henning Gjellerod (S):

Jeg vil gerne til hr. Søren Søndergaard sige: Der er en skærpelse i den foreslåede dagsorden, og den ligger helt klart og tydeligt i den allersidste sætning om, at Tyrkiet skal fastholdes på de internationale forpligtelser, der følger af det europæisk-atlantiske samarbejde.

En forhandlingsløsning, en fredelig løsning kan ikke finde sted, uden at der på en eller anden måde er en dialog med PKK.

Med hensyn til fastholdelsen i det atlantisk-europæiske samarbejde må jeg henvise til min egen business som delegationsleder i Europarådet, hvor vi har en tæt dialog, hvor vi sidste år sagde til Tyrkiet, hvad vi mente om dem, og hvor vi har konstrueret en mekanisme, som man kan foreholde Tyrkiet, når de ikke overholder de forpligtelser, de har indgået.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

For det første vil jeg sige, at jeg måske har lidt svært ved at se den voldsomme skærpelse i, at vi siger, at man skal fastholde Tyrkiet på deres internationale forpligtelser. Det troede jeg sådan set, vi altid havde sagt. Men o.k., der ligger altså i det her en klar skærpelse fra Socialdemokratiets side og fra regeringens side, og det må vi jo så tage for gode varer, selv om vi altså har foreslået en anden dagsorden og ønsker at udtrykke den skærpelse noget mere konkret.

Derudover vil jeg sige til hr. Gjellerod, at vi er glade for eller jeg personlig er meget glad for den melding, hr. Gjellerod kommer med omkring spørgsmålet om forhandling med også PKK, for den er jo i modsætning til den politik, som regeringen hidtil har ført.

Forrige år var der en opfordring fra Europa-Parlamentet til netop PKK og den tyrkiske regering om at forsøge at finde en fredelig løsning. Det førte til, at PKK varslede og etablerede en ensidig våbenhvile og bl.a. sendte et brev til den danske statsminister med opfordring til, at den danske statsminister også gjorde noget for en fredelig løsning. Den danske statsminister svarede aldrig på brevet, men bemærkede, at PKK jo bare var en terrororganisation, så dem kunne man ikke udveksle breve med. Men jeg synes, at det er et vigtigt skridt fremad, hvis vi her kan konstatere, at det er parterne i Tyrkiet, der skal være med i en fredsløsning, og at fred er noget, man slutter med sine fjender.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nu er hr. Henning Gjellerod jo formand for den danske delegation til Europarådets parlamentariske forsamling, og jeg ved, at hr. Henning Gjellerod har en lang erfaring derfra – jeg har også selv siddet der nogle år – og derfor vil jeg spørge, om hr. Henning Gjellerod ikke er enig i følgende udlægning af den danske holdning, hvori der ligger en skærpelse.

Mig bekendt er det yderst sjældent, om det overhovedet er foregået før, at et land rejser en individuel sag over for Menneskerettighedsdomstolen, sådan som Danmark har gjort det over for Tyrkiet i Kemal Koc-sagen. Derfor ville jeg høre, om ikke også det er rigtigt udlagt, at der heri ligger en markant skærpelse af den danske fastholden af Tyrkiet på dets internationale forpligtelser.